

[Svend Aage Jensby]

Jeg er i øvrigt helt enig i det, hr. Helge Adam Møller har sagt, og derfor behøver jeg ikke gentage det, men vil i stedet stille hr. Holger Graversen og eventuelt justitsministeren et spørgsmål: I Rigsadvokatens hørings svar af den 2. februar 1994 vedrørende dette beslutningsforslag nævner Rigsadvokaten, at man kunne foretage en mere effektiv reaktion over for kriminelle, der begår indbrud i prøvetiden efter en betinget dom eller efter en prøveløsladelse, hvis man ændrede reglerne for genindsættelse og fuldbyrdelse af betingede domme.

Formanden:

Jeg tror gerne, at de enkelte medlemmer ikke anser det for at være en belastning, at de taler lidt stilfærdigt sammen; men samlet er støjniveauet for højt.

Svend Aage Jensby (V):

Rigsadvokaten lægger altså op til, at man kunne nå meget langt i den retning, som Venstre og De Konservative ønsker, ved at ændre disse to bestemmelser i straffelovens § 40 og § 61, stk. 2, således at en person, der har en betinget dom eller er prøveløsladt og begår et nyt indbrud, straks kan genindsættes i anstalten.

Jeg vil derfor gerne spørge hr. Holger Graversen, og da hr. Holger Graversen ikke er her lige nu, også justitsministeren: Vil der blive lagt op til initiativer på det område, Rigsadvokaten foreslår her? Så vil Venstre og De Konservative nemlig nå et langt stykke i retning af at få opfyldt vore ønsker.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 49 (KF, V og FP) stemte for, 68 (S, SF, CD, RV og KRF) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 43:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af udlændingeloven m.v.

Af Helge Adam Møller (KF) m.fl.
(Fremsat 14/12 93. Første behandling 18/1 94. Betænkning 14/4 94).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 29 (KF og FP) stemte for, 69 (S, SF, CD, RV og KRF) imod; 18 (V) stemte hverken for eller imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 56:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af retsstillingen for grundejere og lejere i forbindelse med ekspropriation.

Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.
(Fremsat 1/2 94. Første behandling 24/2 94. Betænkning 21/4 94).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 7 (FP) stemte for, 111 (S, KF, V, SF, CD, RV og KRF) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden behandling af lovforslag nr. L 78:

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og offererstatningsloven. (Bekæmpelse af vold).

Af justitsministeren (Erling Olsen).
(Fremsat 18/11 93. Første behandling 26/11 93. Betænkning 19/4 94).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 7 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

7) Anden behandling af lovforslag nr. L 35:

Forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven. (Skærpet indsats mod voldskriminaliteten m.v.).

Af Helge Adam Møller (KF) og Svend Aage Jensby (V) m.fl.

(Fremsat 26/10 93. Første behandling 26/11 93. Betænkning 19/4 94).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Holger Graversen (S):

Vi kan nu konstatere, at regeringens anti-voldspakke bliver vedtaget af næsten alle partier i Tinget. Det er godt for det videre arbejde med problemerne, men det bør selvfølgelig ikke være overraskende. Vi er jo alle enige i målsætningen om, at vi på bedst mulig måde skal bekæmpe den meget primitive og modbydelige vold i samfundet.

Det, vi nu vedtager, er stort set identisk med det, som Det Kriminalpræventive Råd har arbejdet med i mange år. I rådets årsberetning er der da også rosende ord til regeringen, idet man bl.a. skriver:

»Den øgede bevågenhed og nødvendigheden af en bredt forebyggende indsats har rådet noteret sig med stor tilfredshed.«

Det er præcis den omfattende forebyggelse i regeringens antivoldspakke, der markerer forskellen mellem denne og KV-forslaget om en skærpet indsats mod vold. Der er intet som helst, der taler for, at Venstre og De Konservatives ensidige fokusering på højere straffe vil nedbringe antallet af voldssager, og derfor afviser vi dette lovforslag.

Selv om vi snart vedtager regeringens anti-voldspakke, er vi bestemt ikke færdige med at

arbejde med problemerne. Vi skal løbende arbejde med at forbedre de forebyggende elementer, så vi undgår, at der vedbliver at være så megen vold i samfundet. Dette har vi understreget i den afgivne betænkning, hvor vi bl.a. peger på følgende ting: Vigtigheden af en hurtig behandling af grove voldssager ved politiet og domstolene og en hurtig indkaldelse til afsoning samt viljen til at drøfte en endnu bedre forebyggende indsats i daginstitutionerne, den primære sundhedspleje, skolernes mindre klasser og SSP-samarbejdet. Vi vil arbejde for at få indført dette SSP-samarbejde i alle kommuner, for der er jo desværre en del kommuner, som endnu ikke har det.

Vi vil også arbejde videre med det store problem, som volden i hjemmet udgør, og i denne forbindelse vil vi overveje bisiddernes rolle i retssager om vold mod ægtefælle eller samlever og i voldtægtssager. Vi vil også se på området med erstatninger til voldsofre, og vi vil arbejde med at begrænse tilbagefaldet til fængslerne og forsøge at forbedre mulighederne for udslusning og resocialisering af fanger. Dette vil naturligvis kunne betale sig, når vi desværre må notere, at tilbagefaldsprocenten er helt op mod 50 i dag.

Endelig agter vi at fremskynde oprettelsen af narkofri afdelinger i fængslerne, og vi vil arbejde for at begrænse problemerne med rockere såvel inden for som uden for fængslerne.

Sluttelig har jeg et meget stort ønske om, at vi kan få hele dagspressen med os i stedet for – som det er tilfældet for enkelte blades vedkommende – imod os, når det drejer sig om vold. Sagen er jo, at selve angsten for vold er urimelig stor hos mange mennesker, og jeg tror, dette problem kunne mindskes, hvis en del af københavnerpressen ville lade være med rent ud at savle i bloddryppende historier, men i stedet referere de enkelte sager mere nuanceret og i øvrigt nøjes med at omtale hver voldshistorie én gang i stedet for, som vi desværre ofte ser, både 5 og 10 gange.

Helge Adam Møller (KF):

Der er ikke nogen tvivl om Det Konservative Folkepartis holdning. Vi stemmer for regeringens forslag, for regeringens forslag er et skridt i den rigtige retning. Man kan så spekulere over, om regeringens forslag var kommet, hvis ikke Det Konservative Folkeparti tidlige-

[Helge Adam Møller]

re i samlingen havde fremsat et forslag, der netop greb ind mod voldskriminaliteten. Men det er sådan set lige meget; vi siger tak for forslaget, for det er et skridt i den rigtige retning.

Men det er et alt for lille skridt. Hvorfor kan man ikke støtte, at der i særlige tilfælde af særlig ondartet kriminalitet gives mulighed for, hvis det er uden betydning for den tiltalte, at vidner kan være anonyme ifølge en dommerkendelse? Rigsadvokaten anbefaler det, et stort flertal af statsadvokaterne finder også, at det er rigtigt, politiets organisationer anbefaler det, og en stor del af befolkningen synes også, det er rimeligt. Det er selvfølgelig ikke det, der skal være afgørende, men det er en rigtig og en god idé, så hvorfor kan regeringspartierne, bl.a. Socialdemokratiet, ikke gå med til det?

Og hvorfor skal en mand, som har 2,5 promille i blodet og stjæler en bil, kører fuldstændig uforsvarligt med den og slår et eller to mennesker ihjel, kunne sættes på fri fod 4, 6 eller 8 timer efter, når promillen er fordampet? Hvorfor kan han ikke blive varetægtsfængslet, få sin dom og blive indsat? Synes Socialdemokratiet virkelig, det er rimeligt over for de pårørende, at de – mens de er i gang med at forberede bisættelsen – kan se gerningsmanden på fri fod, fordi der ikke er nogen mulighed i øjeblikket for at varetægtsfængsle ham? Strider det ikke mod hr. Holger Graversens retsbevidsthed?

Og til sidst: Det er et godt punkt i regeringens forslag, at man nu kan straffe nogle voldsmænd en tredjedel hårdere, eksempelvis hvis volden begås . . .

Formanden:

Vi har altså en forhandling i salen lige nu, og den kræver mere ro, end der er i øjeblikket; det gælder især i sidegangen og i en række samtalegrupper.

Helge Adam Møller (KF):

Ja, så er det første gang, jeg har oplevet, at en gammel soldat ikke kan råbe forsamlingen op; men det kunne han altså ikke, og jeg er selvfølgelig enig med formanden.

Den tredje og sidste ting er som sagt, at jeg synes, det er godt, at regeringen nu siger, at visse voldsmænd skal kunne straffes hårdere. Men kan hr. Holger Graversen forklare mig det rigtige i, at hvis det er en hjemmesygeple-

jerske, som bliver overfaldet af en voldsmænd, skal straffen være hårdere, end hvis nøjagtig den samme voldsmænd overfalder en ældre dame og udsætter hende for nøjagtig samme vold? Vi synes faktisk, at voldsmændene skulle have den samme hårde straf i begge tilfælde. Hvorfor skal det være billigere at overfalde en ældre dame end eksempelvis en hjemmesygeplejerske, en ung mand, der står på en tankstation, eller tilsvarende? Volden er den samme, straffen bør være den samme, og den bør være den tredjedel hårdere, som man lægger op til, som Det Konservative Folkeparti og Venstre lægger op til.

Hvis disse ændringer blev indarbejdet i regeringens forslag, var det noget, vi kunne være helt og fuldt tilfredse med; men nu er det kun et skridt i den rigtige retning.

Formanden:

Hr. Svend Aage Jensby har det problem, at han ikke er soldat, og det vil sige, at han også vil have det problem, at der tales for meget i salen.

Svend Aage Jensby (V):

Jeg vil sige til hr. Holger Graversen, at der er markante forskelle på det forslag, regeringen nu får vedtaget, og det forslag, Venstre og De Konservative har fremsat om en skærpet indsats mod volden.

Den markante forskel er følgende: I dag bliver den meningsløse gadevold, hvor helt sagesløse mennesker bliver slået ned på gaden og bliver påført næse- og kæbebensbrud, takseret til mellem 40 og 60 dages fængsel. Sådan er det, og det ønsker Venstre og De Konservative at få ændret med det forslag, vi har fremsat, men som nu bliver stemt ned af bl.a. hr. Holger Graversen. Vi synes, det er en uanstændig måde at reagere på over for voldsmændene af hensyn til retsfølelsen, og derfor ønsker vi en markant skærpelse af straffene, øget adgang til fængsling af disse voldsmænd og mulighed for brug af anonyme vidner i alvorlige rocker- og voldssager. Det får vi ikke, så længe Folketinget er sammensat, som det er nu, men det vil ændre sig, tror jeg.

Så vil jeg gerne i den forbindelse rette et spørgsmål til fru Sonja Albrink, som jo er CD's retspolitiske ordfører. Den 27. oktober 1992 fremsatte fru Sonja Albrink m.fl. fra CD

[Svend Aage Jensby]

et forslag om minimumsstraffe i voldssager, og dette forslag lagde op til en markant forhøjelse af straffene, også i førstegangstilfælde. Men hvor er CD henne nu? Jo, vi ser, at CD stemmer imod Venstres og De Konservatives forslag.

Jeg har også set, at fru Sonja Albrink har skrevet i Berlingske Tidende og andre steder, at CD ønsker en skærpet holdning. Nej, det gør CD ikke, for man stemmer imod det eneste forslag, der lægger op til en skærpet holdning, nemlig Venstres og De Konservatives forslag, og hvor er det synd! CD har tidligere altid ligget nogenlunde på linje med de borgerlige partier, når vi taler retspolitik.

Men nu har befolkningen altså noget at vælge imellem, og befolkningen skal snart til valg. Det bliver jo mere og mere aktuelt, og så skal vi ikke forsømme at gøre befolkningen opmærksom på den indbyrdes forskel mellem den nuværende regerings partier og oppositionens partier, når vi taler om retspolitik, vold, indbrud osv. Den tid kommer.

Sonja Albrink (CD):

Lad mig starte med at sige til hr. Svend Aage Jensby, at befolkningen kan have fuldstændig tillid til CD på det retspolitiske område. CD står og vil altid stå for de standpunkter og de mål, vi har haft inden for retspolitikken.

Men jeg må også sige til hr. Svend Aage Jensby, at da hr. Svend Aage Jensbys parti var i regering sammen med De Konservative, fremsatte CD et lovforslag, hvor vi gjorde opmærksom på disse ting, men vi kunne ikke få V og K med. Man syntes, der var nogle gode intentioner i forslaget, og det ene med det andet, men vi fik ikke det flertal, hr. Svend Aage Jensby står og efterlyser i dag.

Angående min og CD's retspolitiske holdning vil CD stadig kæmpe for minimumsstraffene, og vi vil stadig føre den samme retspolitik. Men jeg synes også, vi skal tilkendegive i dag, at justitsministeren er kommet med et meget flot initiativ. Det initiativ støtter CD, vi er utrolig glade for det, og jeg er sikker på, at med den justitsminister, vi har, kommer vi også længere. Vi skal bare prøve at kigge stille og roligt på sagerne.

(Kort bemærkning).

Holger Graversen (S):

Når hr. Helge Adam Møller havde lidt svært

ved at komme til orde for lidt siden, kunne det måske være, fordi alle ved, at det er gentagelser, der kommer fra hr. Helge Adam Møllers side. Vi har jo hørt til hudløshed, at man kun har haft de bevidstløse forslag om bl.a. højere straffe. Også i De Konservatives regeringstid foreslog man højere straffe – højere fængselsstraffe vel at mærke, samtidig med at man nedlagde fængselspladser, så der var ingen sammenhæng i tingene.

Spørgsmålet om anonyme vidner behøver vi ikke tærskle mere langhalm på. Lige så vel som nogle har anbefalet det – bl.a. inden for politiet – har mange advokater og Advokatrådet gjort det modsatte og advaret imod det af hensyn til retsprincipperne. Vi har til gengæld gennemført andre ting, som er med til at sikre vidnerne noget bedre, men helt kan det desværre nok ikke lade sig gøre.

Hr. Svend Aage Jensby sagde, at der var markante forskelle på VK-forslaget og vores forslag. Ja, heldigvis; vores forslag er mere visionært. Hr. Svend Aage Jensby påstod også, at i en grov voldssag kan man normalt kun risikere op til 60 dages fængsel. Jeg gør opmærksom på, at man kan få op til 4 år og endda i særlige tilfælde endnu mere, så spørgsmålet er, om vi skal blande os mere eller mindre i domstolens afgørelse. Vi vedtager lovene herinde, men det er domstolene, der idømmer straffene, så der er altså mulighed for, at domstolene kan idømme højere straffe, uden at vi behøver at vedtage nogen forhøjelse.

Og så vil jeg endnu en gang understrege, at Danmark rent faktisk er det sikreste land, man kan bo i – vistnok undtagen Island – og derfor er der ingen sammenhæng mellem højere straf og mindre vold f.eks. Tværtimod har vi og de andre nordiske lande ret lave straffe på området, men vi har også et lavt antal voldstilfælde.

(Kort bemærkning).

Svend Aage Jensby (V):

Nej, nu må jeg altså sige noget til hr. Holger Graversen, for at vi ikke skal foretage afstemningen, uden at det i hvert fald er gået op for hr. Holger Graversen, hvad sagen drejer sig om.

Som jeg skildrede i mit første indlæg, er retspraksis 40 til 60 dages fængsel for den helt meningsløse vold. At strafferammerne giver mulighed for at idømme op til 4 år og i grovere

[Svend Aage Jensby]

tilfælde op til 8 år er der ingen, der bestrider; men når Højesteret i 1991 lagde sig fast på den retspraksis, jeg skildrer, har lovgivningsmagten kun én måde at ændre retspraksis på, nemlig at forhøje strafferammerne og tilkendegive under en debat her i Tinget, at vi ikke er tilfreds med strafferammerne. Det er altså det, hr. Holger Graversen ikke vil være med til, men sådan er juraen strikket sammen.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Hr. Holger Graversen var ked af eller lidt fortørnet over, at det, jeg sagde, var gentagelser, og at det nok var derfor, man ikke gad lytte. Jamen det er jo det specielle ved Det Konservative Folkeparti, at det, vi mener i dag, mente vi også i går og i forgårs, og vi fastholder en række af vores grundholdninger. Vi mener altså, at vi vil sætte ofret over den kriminelle og bekæmpe kriminaliteten mest muligt, og derfor skal politiet have de nødvendige midler, så længe det ligger inden for en anstændig retspraksis, og det er der jo ingen af vores forslag der ikke er; tværtimod. Det er jo også derfor, de bakkes op af eksempelvis Rigsadvokaten.

Hr. Holger Graversen siger så til slut: Jamen hårdere straffe virker jo ikke – jeg vil godt gentage det – hr. Holger Graversen sagde: Hårdere straffe virker jo ikke. Så vil jeg godt spørge justitsministeren: Når hårdere straffe ikke virker, og det siger Socialdemokratiets ordfører, hvorfor foreslår regeringen så selv, at der skal være hårdere straffe for gentagelsestilfælde? Hvorfor foreslår regeringen, at der skal være hårdere straffe for vold mod bestemte grupper? Er det ikke, fordi man mener, at det virker? Det mener jeg helt klart at det gør.

Men hvis man ikke mener, at det virker, hvad søren er så årsagen til, at man ønsker at straffe folk hårdere? Og det virker da i hvert fald for dem, der måtte være i tvivl, på den måde, at i det antal måneder ekstra en notorisk voldsmand sidder inde, overfalder han ikke flere uskyldige mennesker.

Men altså: Hvis det ikke virker, hvorfor foreslår man det så selv?

(Kort bemærkning).

Sonja Albrink (CD):

Jeg glemte før at spørge hr. Svend Aage

Jensby, hvorfor man ikke i V og K, da man havde magten i 10 år, kom med det forslag, som man har på bordet nu.

Jeg synes, det er lidt sent, man er ude.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jamen det kan da ikke være rigtigt, at fru Sonja Albrink ikke kan huske det. CD var selv med i en regering, den første firkloverregering, hvor der også var forslag om anonyme vidner. Jeg er da ikke et sekund i tvivl. Vi har også tidligere fremsat forslag om, at der skulle være mulighed for at varetægtsfængsle spritbilister. Vi har fremsat forslag om, at voldsstraffene skulle øges, og det er sket under skiftende justitsministre; jeg kan i hvert fald nævne tre af dem under de borgerlige regeringer.

Nej, det, der jo er problemet – og det anerkender jeg fuldt ud – er, at når man er medlem af en regering, så må man stemme, som regeringen nu er enig til. Men jeg er jo ikke i tvivl om, at skulle fru Sonja Albrink stemme efter sit hjerte, så stemte hun for øget voldsstraf, hun stemte for anonyme vidner, hun stemte for øgede muligheder over for indbrudskriminalitet, og hun stemte også for det sidste med varetægtsfængsling af spritbilister. Det siger jeg tak for, og derfor håber jeg bare, at fru Sonja Albrink og CD snarest muligt finder tilbage til et samarbejde med de partier, man ligger nærmest.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og offererstatningsloven. (Bekæmpelse af vold). (Lovforslag nr. L 78).

§ 1, ændringsforslag nr. 1 og 2, § 2, således ændret, § 3, ændringsforslag nr. 3 og 4, § 4, således ændret, og § 5 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til

[Formanden]

tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven. (Skærpet indsats mod voldskriminaliteten m.v.). (Lovforslag nr. L 35).

§§ 1 og 2, ændringsforslag nr. 1, § 3, således ændret, og § 4 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Anden behandling af lovforslag nr. L 208:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Periodisk syn af almindelige personbiler).

Af trafikministeren (Trøjborg).
(Fremsat 23/2 94. Første behandling 3/3 94. Betænkning 26/4 94).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

*Forhandling***Erling Christensen (S):**

Jeg vil blot sige, at der til lovforslag nr. L 208 endnu ligger et ubesvaret spørgsmål i udvalget. Jeg er oplyst om, at det vil give anledning til et lille ændringsforslag fra ministeren, og derfor beder jeg om, at lovforslaget går tilbage til udvalget efter denne andenbehandling.

H.P. Clausen (KF):

Det Konservative Folkeparti har i betænkningen skrevet, at vi vil redegøre for vort synspunkt her ved anden behandling, og det er derfor, jeg har taget ordet.

Jeg understregede ved førstebehandlingen af dette lovforslag, at vi var imod den udformning, som regeringen har givet den danske udmøntning af EU-direktivet/EF-direktivet.

Vi har gennem årene arbejdet for en autorisationsmodel, og vi mener stadig, at det ville være og er den rigtige måde at tilrettelægge den ordning på, som skal tilrettelægges på dette område med de periodiske syn.

Jeg skal derfor meddele, at vi vil stemme imod lovforslaget ved tredje behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§ 1, ændringsforslaget om en ny affattelse af § 2 og § 2 i den ny affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Anden behandling af lovforslag nr. L 203:

Forslag til lov om ændring af lov om offentlige veje.

Af trafikministeren (Trøjborg).
(Fremsat 10/2 94. Første behandling 24/2 94. Betænkning 21/4 94).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

*Forhandling***Ikast (KF):**

Inden vi nu går til afstemning om dette lov-